

KÚRIA

Bfv.I.1515/2015/7.szám

A Kúria Budapesten, a 2016. év január hó 5. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A közfeladatot ellátó személy elleni erőszak büntette és más bűncselekmény miatt folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Ceglédi Városi Bíróság 15.B.620/2012/3. számú ítéletét és a Budapest Környéki Törvényszék 1.Bf.24/2013/12. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Ceglédi Városi Bíróság a 2012. november 8-án - bíróság elé állítás alapján - meghozott 15.B.620/2012/3. számú ítéletével a terheltet bűnösnek mondta ki közfeladatot ellátó személy elleni erőszak büntetében [1978. évi IV. törvény 230. §, 229. § (1) bekezdés és (3) bekezdés] és testi sértés vétségében [1978. évi IV. törvény 170. § (1) bekezdés]. Ezért őt halmazati büntetésül hat év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és hat év közügyektől eltiltásra ítélte, a szabadságvesztés fele részének, három évnek a végrehajtását négy év próbaidőre felfüggesztette, megállapította, hogy a terhelt a szabadságvesztés végrehajtandó részéből feltételes szabadságra nem bocsátható. A bíróság rendelkezett az előzetes fogvatartásban eltöltött idő beszámításáról és a járulékos kérdésekről is.

A terhelt védőjének enyhébb minősítést és enyhébb büntetést célzó fellebbezése folytán másodfokon eljáró Budapest Környéki Törvényszék a 2013. március 5-én jogerőre emelkedett 1.Bf.24/2013/12. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta: a börtönbüntetés tartamát három évre, a közügyektől eltiltás tartamát három évre enyhítette. A bíróság az így kiszabott szabadságvesztés fele részének, egy év hat hónapnak a végrehajtását függesztette fel a próbaidő tartamának változatlanul hagyása mellett, míg az elsőfokú bíróság ítéletének egyéb rendelkezéseit helybenhagyta.

A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a terhelt a Be. 416. § (1) bekezdésének a) és b) pontjára alapított felülvizsgálati indítványt nyújtott be. Álláspontja szerint a bíróság elé állítás keretében folytatott eljárás során az ügyész törvénysértő módon vette rá beismerő vallomásra azáltal, hogy ettől tette függővé a fogvatartása alatt a hozzátartozóival való kapcsolattartás engedélyezését, valamint ígéretet tett arra, hogy vele szemben enyhe büntetés kerül kiszabásra. Mindennek ellenére a bíróság a cselekményét súlyosabban, fegyveresen elkövetettként minősítette, holott valójában csak a dulakodás befejeződését követően és csak néhány másodpercre vette elő a fegyver-utánzatot. Vitatta a könnyű testi sértés vétségében a bűnösségét. Mindezekre tekintettel a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását indítványozta.

A Legfőbb Ügyészség BF.1482/2015/1. számú írásbeli nyilatkozata szerint a felülvizsgálati indítvány részben törvényben kizárt, részben alaptalan, ezért a megtámadott határozatok hatályában fenntartására tett indítványt.

A terhelt írásbeli észrevételében kifejtette, hogy a halmazati büntetési tétel felső határára, 12 évre figyelemmel nem álltak fenn a bíróság elé állítás törvényi feltételei, továbbá a járásbíróság hatáskörét túllépve bírálta el az ügyet.

A Kúria a felülvizsgálati indítványt - mivel azt nem az ügyész nyújtotta be a terhelt terhére - a Be. 424. § (1) bekezdése alapján tanácsulésen bírálta el.

A Kúria a Be. 423. § (4) bekezdésében írtakra figyelemmel a határozatot a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján, valamint az (5) bekezdésre figyelemmel a 416. § (1) bekezdés c) pontjában felsorolt - feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező - esetleges más eljárási szabálysértésekre tekintettel is felülvizsgálta; ilyen eljárási szabálysértést nem észlelt.

A másodfokú bíróság hatályon kívül helyezi az elsőfokú bíróság ítéletét, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasítja, ha a bíróság hatáskörét túllépte [Be. 373. § (1) bekezdés II. c) pont].

Az elsőfokú bíróság hatáskörét szabályozó Be. 15. § szerint első fokon a járásbíróság hatáskörébe tartozik azoknak a bűncselekményeknek az elbírálása, amelyeket e törvény nem utal a törvényszék hatáskörébe.

A Be. 517. § (1) bekezdés a) pontja szerint - egyéb feltételek megléte esetén - az ügyész a gyanúsítottat bíróság elé állítja, ha a bűncselekményre a törvény nyolc évi szabadságvesztésnél nem súlyosabb büntetést rendel.

A Ceglédi Városi Ügyészség feljegyzésében **a** terheltet közfeladatot ellátó személy elleni erőszak büntette - amelynek büntetési tétele öt évig terjedő szabadságvesztés - és két évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetett testi sértés vétségével vádolta, így esetében a halmazati büntetési tétel felső határa - az 1978. évi IV. törvény 85. § (3) bekezdésében írt szabályra tekintettel - nem érhette el az egyes bűncselekményekre megállapított büntetési tételek felső határának együttes tartamát, azaz a hét évet.

Téves tehát a felülvizsgálati indítvány előterjesztőjének azon hivatkozása, hogy vele szemben - nyolc évi szabadságvesztésnél súlyosabb büntetéssel fenyegetett bűncselekmények elkövetése miatt - nem lett volna helye a bíróság elé állításnak, továbbá, hogy az ügyének elsőfokú elbírálása törvényszéki hatáskörbe [Be. 16. § (1) bekezdés a) pont] tartozott volna.

Ha ugyanis a Be. 16. § (1) bekezdésben meghatározott egyéb körülmény nem áll fenn, az elsőfokú eljárás lefolytatására a járásbíróságnak van hatásköre.

Mindemellett a Be. 601. § (5) bekezdésében írt értelmező rendelkezés szerint ahol e törvény a jogkövetkezményeket - az adott ügyben a Be. XXIV. Fejezetében szabályozott bíróság elé állítás alkalmazhatóságát - a törvényben meghatározott büntetéshez fűzi, ezen a Btk. Különös Részében meghatározott büntetési tételkeret felső határát kell érteni. Ekként nincs jelentősége a Btk. Általános Részben a halmazati szabályok miatt a büntetési tételkeretet növelő körülményeknek.

Végezetül **a** terheltnek a Legfőbb Ügyészség indítványára tett észrevétele azért is alaptalan, mert a bíróság elé állítás törvényben megkívánt feltételeinek hiánya legfeljebb relatív eljárási szabálysértés, amely érdemi felülvizsgálatot nem alapoz meg (BH2015. 220.).

A felülvizsgálati eljárásban a tényálláshoz kötöttség érvényesül, amely azt jelenti, hogy a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó [Be. 423. § (1) bekezdés], és ez a tényállás a felülvizsgálati indítványban nem támadható.

Az indítvány előterjesztője az előzőekben idézett törvényi rendelkezéseket figyelmen kívül hagyva valójában a bíróság bizonyítékokat mérlegelő tevékenységét, és ezen keresztül a megállapított tényállást támadta, amikor arra hivatkozott, hogy ő nem okozott **a sértettnek** semmilyen sérülést, az ... gázriasztó fegyvert pedig nem a cselekmény kezdetén, hanem néhány másodpercre a végén vette elő.

E körben a felülvizsgálati indítvány törvényben kizárt.

A felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok - így a terhelt és a tanúk vallomásainak - eltérő értékelésére, a jogerős határozatban megállapított tényállástól eltérő tényállás megállapítására, további bizonyításra, illetve ez okból a megtámadott határozat hatályon kívül helyezésére nem kerülhet sor.

Felülvizsgálatnak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen akkor is helye van, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése, a büntetőjog más szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki, vagy törvénysértő intézkedést alkalmaztak [Be. 416. § (1) bekezdés b) pont].

A felülvizsgálati indítványában **a** terhelt hivatkozott arra is, hogy a bíróság törvénysértően minősítette a terhére rótt közfeladatot ellátó személy elleni erőszak büntetettét - az 1978. évi IV. törvény 229. § (3) bekezdés szerint - fegyveresen elkövetettnek, ezért a vele szemben kiszabott büntetés is eltúlzott.

Az elkövetéskor és az elbíráláskor egyaránt hatályban volt 1978. évi IV. törvény 137. § 4.a) pontja szerint fegyveresen elkövetett az a cselekmény is, amelyet lőfegyver utánzatával - jelen ügyben gáz-riasztó pisztollyal - fenyegetve követnek el.

Az irányadó tényállásból kitűnően a terhelt ugyan a gáz-riasztó pisztolyt valóban a cselekménysor végén, de még annak befejezését megelőzően vette elő, és azzal megfenyegette a sértetteket, amely cselekvőség ekként része volt a terhelt által a sértettek sérelmére megvalósított közfeladatot ellátó személy elleni erőszaknak.

A gáz-riasztó fegyver tényállásban rögzített használatára tekintettel az eljáró bíróság a büntető anyagi jog szabályainak megsértése nélkül minősítette a terhelt cselekményét fegyveresen elkövetettnek.

Következésképpen a felülvizsgálati indítványnak a cselekmény minősítését támadó része nem alapos.

Amennyiben pedig a cselekmény minősítése törvényes és a büntetés egyéb anyagi jogi szabályt sem sért, a mérlegelési jogkörben és törvényes keretek között kiszabott büntetés mértéke felülvizsgálati eljárásban nem támadható.

A jelen ügyben jogerősen kiszabott három év szabadságvesztés a halmazati büntetési tételkeret (amelynek alsó határa két hónap, felső határa a tíz évet nem érheti el) az alsó határához közelít, így az egyébként sem törvényt sértő.

A Kúria mindezekre figyelemmel a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, és a megtámadott határozatot a Be. 426. § alapján hatályában fenntartotta.

A végzés elleni fellebbezést a Be. 3. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontja kizárja. A felülvizsgálati indítvány ismételt benyújtásával kapcsolatos tájékoztatás a Be. 418. § (3) bekezdésén alapul azzal, hogy ez esetben a Kúria - a Be. 421. § (3) bekezdésére figyelemmel - az indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát is mellőzheti.

Budapest, 2016. január 5.

Dr. Csere Katalin s.k. a tanács elnöke, Dr. Vaskuti András s.k.
előadó bíró, Dr. Soós László bíró

A kiadmány hitelével:
TóthLné
bíróügyi tisztviselő